

Neuvoston päätelmät, annettu 20 päivänä toukokuuta 2014, monikielisydestä ja kielitaidon kehittamisestä

(2014/C 183/06)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,

OTTAEN HUOMIOON:

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 ja 166 artiklan;
- Barcelonassa 15. ja 16. maaliskuuta 2002 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät, joissa kehoitettiin toteuttamaan toimia, joilla *"parannetaan perustaitojen hallintaa erityisesti opettamalla vähintään kahta vierasta kieltä hyvin varhaisesta iästä lähtien"* ja ottamaan käyttöön kielitaitoa osoittava indikaattori⁽¹⁾;
- neuvoston 19. toukokuuta 2006 annetut päätelmät, joissa määriteltiin eurooppalaisen kielitaitoindikaattorin periaatteet⁽²⁾;
- neuvoston 12. toukokuuta 2009 annetut päätelmät eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisista puitteista (ET 2020), joissa korostetaan kielitaidon parantamisen merkitystä⁽³⁾;
- neuvoston 28. ja 29. marraskuuta 2011 annetut päätelmät kielitaidosta liikkuvuuden edistäjänä, joissa korostettiin hyvän vieraiden kielten taidon merkitystä nykymaailmassa ja nykyaikaisilla työmarkkinoilla menestymisen kannalta välttämättömänä avaintaitona⁽⁴⁾;
- Euroopan parlamentin ja neuvoston 11. joulukuuta 2013 annetun asetuksen (EU) N:o 1288/2013 Erasmus+ -ohjelman perustamisesta⁽⁵⁾, johon sisältyy kielten opetuksen ja oppimisen parantamista koskeva tavoite.

JA ERITYISESTI:

- neuvoston 22. toukokuuta 2008 annetut päätelmät monikielisydestä, joissa jäsenvaltioita kehoitettiin työskentelemään yhdessä monikielisyyttä koskevan eurooppalaisen yhteistyön lisäämiseksi ja toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä, joilla parannetaan kieltenopetuksen tehokkuutta⁽⁶⁾;
- neuvoston 21. marraskuuta 2008 hyväksytyn päätöslauselman Euroopan monikielisyysstrategiasta, jossa jäsenvaltioita kehoitettiin edistämään monikielisyyttä kilpailukyvyyn, liikkuvuuden ja työllistävyyden tukemiseksi kulttuurienvälisen vuoropuhelun vahvistuskeinona⁽⁷⁾.

KATSOEN, ETTÄ:

1. Kielellinen monimuotoisuus on yksi Euroopan kulttuurin ja kulttuurienvälisen vuoropuhelun perustekijöistä, ja kyky kommunikoida muulla kielellä kuin omalla äidinkielellä tunnustetaan erääksi avaintaidoksi, joka kansalaisten olisi pyrittävä hankkimaan⁽⁸⁾.
2. EU:n kielellinen ympäristö on monitahoinen ja moninainen, koska kansalliset tekijät vaikuttavat kieltenoppimiseen ja -opetukseen ja niitä koskevassa lainsäädännössä ja käytännössä on huomattavia eroja.
3. Kielitaito edistää Euroopan kansalaisten ja erityisesti nuorten liikkuvuutta, työllistävyyttä ja henkilökohtaista kehitystä työllisyyttä ja kasvua koskevan *Eurooppa 2020* -strategian tavoitteiden mukaisesti.
4. Monien eurooppalaisten nuorten kielitaitoa voitaisiin parantaa, ja huolimatta jonkinlaisesta edistyksestä viime vuosikymmeninä eri maiden välillä on edelleen huomattavia eroja mahdollisuuksissa kieltenoppimiseen.
5. Koska useat nykykielet perustuvat klassillisiin kieliin kuten muinaiskreikkaan ja latinaan, näiden opiskelu voi helpottaa kielten oppimista sekä edistää yhteisen kulttuuriperintömme kestävyyttä.

⁽¹⁾ SN 100/1/02 REV 1, s. 19, kohta 44, toinen luetelmakohta.

⁽²⁾ EUVL C 172, 25.7.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 119, 28.5.2009, s. 2.

⁽⁴⁾ EUVL C 372, 20.12.2011, s. 27.

⁽⁵⁾ EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50.

⁽⁶⁾ EUVL C 140, 6.6.2008, s. 14.

⁽⁷⁾ EUVL C 320, 16.12.2008, s. 1.

⁽⁸⁾ Katso Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18. joulukuuta 2006, elinikäisen oppimisen avaintaidoista (EUVL L 394, 30.12.2006, s. 10).

ON YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, ETTÄ:

1. EU:n ja jäsenvaltioiden olisi arvioitava edistystä kielitaidon kehittämisessä siten, että kukin maa vaikuttaa omalta osaltaan tähän edistymiseen kansallisen tilanteensa ja olosuhteidensa mukaisesti.
2. Kielitaidon arviointi voi helpottaa monikielisyyden edistämistä sekä tehokasta kielten opetusta ja oppimista koulussa.
3. Tällainen arviointi voidaan toteuttaa liitteessä esitetyllä tavalla, ja siihen olisi sisällyttävä kaikki neljä kielitaidon osatekijää: lukeminen, kirjoittaminen, kuunteleminen ja puhuminen.
4. Arviointi voidaan
 - i) järjestää EU:n tasolla;
 - ii) toteuttaa niin, että otetaan huomioon kansalliset tiedot, jos niitä on saatavilla, ja kansalliset olosuhteet;
 - iii) järjestää jäsenvaltioiden asiantuntijoista muodostuvan ryhmän tuella ja yhteistyössä indikaattoreja ja vertailuarvoja käsittelevän pysyvän työryhmän kanssa suurimman mahdollisen vertailtavuuden varmistamiseksi;
 - iv) rahoittaa Erasmus+ -ohjelmasta asetuksen (EU) N:o 1288/2013⁽¹⁾ asiaankuuluvien säännösten mukaisesti ja vuotuista talousarviomenettelyä noudattaen;
 - v) toteuttaa niin, että kouluilta edellytetään vähimmäismäärä resursseja ja jäsenvaltioilta vähimmäismäärä raportointitoimia.

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA TOISSIJAISUUSPERIAATE JA KANSALLISET OLOSUhteet HUOMIOON OTTAEN:

1. Toteuttamaan ja parantamaan toimenpiteitä, joilla pyritään edistämään monikielisyyttä ja parantamaan kieltenoppimisen ja -opetuksen laatua ja tehokkuutta, mukaan lukien vähintään kahden kielen opettaminen pääasiallisen opetuskielen (pääasiallisten opetuskielten) lisäksi varhaisesta iästä lähtien ja kielitaidon kehittämistä koskevien innovatiivisten lähestymistapojen tarjoamisen mahdollisuuksien tutkiminen.
2. Toteuttamaan toimia kehittääkseen asianmukaisia menetelmiä kielitaidon arvioimiseksi liitteen mukaisesti.
3. Kehittämään toimenpiteitä, joilla maahanmuuttajataustaisia lapsia ja aikuisia tuetaan vastaanottavan maan kielen (kielten) oppimisessa.
4. Hyödyntämään Erasmus+ -ohjelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen mahdollisuuksia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
5. Hyödyntämään paremmin avoimuutta edistäviä eurooppalaisia välineitä ja aloitteita, jotka on suunniteltu kieltenoppimisen tukemiseksi ja edistämiseksi, esimerkiksi kieliä koskevaa yhteistä eurooppalaista viitekehystä, europassia, eurooppalaista kielisalkkua ja kielihankkeiden eurooppalaista laatuleimaa.

KEHOTTAJAA JÄSENVALTIOITA KOMISSIOn TUELLA:

1. Vaihtamaan kokemuksia ja parhaita käytäntöjä avoimen koordinoitimenetelmän avulla, jotta kieltenoppimisen ja -opetuksen tehokkuutta ja laatua parannettaisiin.
2. Tunnustamaan merkityksen, joka epävirallisella oppimisella ja arkioppimisella voi olla kieltenoppimisessa, tutkimalla tapoja tunnustaa ja validoida tällä tavalla hankittu kielitaito epävirallisen ja arkioppimisen validoinnista vuonna 2012 annetun neuvoston suosituksen⁽²⁾ mukaisesti.
3. Tutkimaan tapoja lisätä kiinnostusta kieltenoppimiseen ja varmistaa parempi sitoutuminen siihen, myös käyttämällä tieto- ja viestintätekniikkaa sekä avoimia oppimisresursseja, jotta voitaisiin vähentää niiden opiskelijoiden määrää, jotka keskeyttävät kielten opiskelun ennen riittävän taitotason saavuttamista.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1288/2013, annettu 11. joulukuuta 2013, unionin koulutus-, nuoriso- ja urheilun ohjelman "Erasmus+" perustamisesta ja päätösten N:o 1719/2006/EY, 1720/2006/EY ja 1298/2008/EY kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 50).

⁽²⁾ EUVL C 398, 22.12.2012, s. 1.

PYYTÄÄ KOMISSIOTA:

1. Tarkastelemaan mahdollisuutta arvioida kielitaitoa jäsenvaltioissa, myös käyttämällä kansallisia tietoja, jos niitä on saatavilla, jäsenvaltioiden asiantuntijoista muodostuvan ryhmän tuella ja yhteistyössä indikaattoreja ja vertailuarvoja käsittelevän pysyvän työryhmän kanssa.
2. Tarkastelemaan jäsenvaltioiden ja Eurostatin kanssa Euroopan tilastojärjestelmän puitteissa ja vertailtavuuden parantamiseksi tapoja täydentää olemassa olevia EU:n tietoja, jotka koskevat niiden ylemmän perusasteen ja keskiasteen koulutuksessa olevien oppilaiden lukumäärää, jotka opiskelevat kolmatta kieltä ⁽¹⁾ Barcelonan tavoitteen ja ET 2020 -puitteiden päämäärien mukaisesti.
3. Jatkamaan ja tehostamaan yhteistyötä muiden tällä alalla aktiivisten järjestöjen, esimerkiksi Euroopan neuvoston ja sen Euroopan nykykielten keskuksen kanssa.

⁽¹⁾ Tämä kolmas kieli voi olla mikä tahansa koulussa opetettu nykykieli. Lisäksi jäsenvaltiot voivat halutessaan esittää niiden oppilaiden prosenttiosuuden, joiden kolmas kieli on muinaiskreikka ja/tai latina. Muut mahdollisesti kerättävät tiedot voivat koskea opetettujen kielten lukumäärää ja sitä, ovatko ne pakollisia vai valinnaisia.

LIITE

Kielitaidon arviointi

Kielitaidon arviointi perustuu:

Niiden 15-vuotiaiden, tai kansallisista olosuhteista johtuen 14- tai 16-vuotiaiden ⁽¹⁾, oppilaiden prosenttiosuuteen, jotka saavuttavat *itsenäisen kielenkäyttäjän* tason toisessa opiskellussa kielessä ⁽²⁾.

Termi *itsenäinen kielenkäyttäjä* vastaa vähintään tasoa B1 sellaisena kuin se määritellään kieliä koskevassa yhteisessä eurooppalaisessa viitekehyksessä (CEFR) ⁽³⁾.

Tiedot voidaan kerätä koulutusjärjestelmien toisen kielen (toisten kielten) taitoa arvioivan EU:n laajuisen tutkimuksen avulla ja esittää siten, että varmistetaan suurin mahdollinen vertailtavuus. Tämän sijasta voidaan käyttää kansallisia tietoja edellyttäen, että ne ovat yhteensopivia CEFR:n kanssa.

Kansalliset tulokset lasketaan yhteen seuraavien neljän osatekijän yksinkertaisena keskiarvona: lukeminen, kirjoittaminen, kuunteleminen ja puhuminen. Tulos on kyseisten kansallisten tulosten painotettu keskiarvo, jossa kansallisen väestön määrä otetaan huomioon.

⁽¹⁾ On varmistettava tietojen mahdollisimman suuri vertailtavuus.

⁽²⁾ Pääasiallista opetuskieltä (pääasiallisia opetuskieliä) pidetään ensimmäisenä kielenä (ensimmäisinä kielinä), ja muista kielistä sitä, jota opetetaan laajimmin, pidetään toisena opiskeltuna kielenä. Kukin jäsenvaltio määrittää kielet, joita pidetään *ensimmäisinä* ja *toisina* kielinä sen tapauksessa.

Vain virallisia EU:n kieliä voidaan pitää toisina kielinä.

⁽³⁾ B1 (Itsenäinen kielenkäyttäjä) määritellään seuraavasti:

Ymmärtää tärkeimmät kohdat säännöllisesti työssä, koulussa, vapaa-aikana jne. vastaan tulevia tuttuja aihepiirejä koskevasta selkeästä esityksestä. Selviää suurimmasta osasta kielialueella matkustettaessa todennäköisesti eteen tulevista tilanteista. Pystyy kirjoittamaan yksinkertaista, yhtenäistä tekstiä aiheista, jotka ovat tuttuja tai itseä kiinnostavia. Osaa kuvata kokemuksia, tapahtumia, unelmia, toiveita ja pyrkimyksiä sekä perustella ja selittää lyhyesti mielipiteitä ja suunnitelmia.